

Kursusplan med læringsmål for den praktiske del af kursus for kyndige biavlere

Kurset som kyndig biavler afsluttes med en demonstration af kursistens praktiske færdigheder. Alle kursister er tildelt en lokal kursusinstruktør, som har ansvaret for at finde en eller flere datoer så alle får mulighed for at møde frem. Hver kursusinstruktør har flere kursister, og nogle har så mange, at der helt klart er behov for flere kursusdage. Første henvendelse vil være fra kursusinstruktøren, men da flere personers tidsplaner skal koordineres, er det også kursisternes opgave at sørge for at holde sig orienteret via e-mail eller telefon, da vejrforhold eller udbrud af bisygdomme i lokalområdet kan give anledning til ændringer med kort varsel.

Du skal som kursist medbringe en ren bidragt og stadekniv. Husk engangshandsker, hvis du ønsker at bruge dette. Tændstikker eller tandstikkere er et nyttigt værktøj, som kyndige biavlere altid bør have i deres bidragt. Det er en god idé at medbringe en dunk med vand og vaskeservietter, så du kan rense hænder, hvis ikke bigården er nær en vandhane.

Efter kurset skal den kyndige biavler selvstændigt kunne syne bier. Vi har lavet en "Vejledning for kyndige biavlere", der grundigt beskriver, hvilke sygdomme man skal syne for, inden man kan lave en sundhedsattest. Du bør kende denne tekst nøje, inden du møder frem i bigården til mødet med kursusinstruktøren. De syv sygdomme, du skal kontrollere for, er beskrevet i syv faktaark, som kan findes på Landbrugstyrelsens hjemmeside: <http://lbtst.dk/landbrug/genetiske-ressourcer/biavl/vilkaar-og-regler-for-biavl/#c11676>

Der findes skadegørere og sygdomme, der rammer biernes yngel; dem skal man lede efter i bifamiliens yngelleje. Andre skadegørere gemmer sig ofte i honningmagasinet, dem skal man lede efter, måske allerede når stadet åbnes. Derfor forventer kursusinstruktøren, at du som kursist selv gennemgår et bistade og løbende beskriver for ham, hvad du gør, hvad du ser efter, og hvad du træffer af beslutning på baggrund af dit eftersyn. Finder du grund til mistanke, melder du dette til kursusinstruktøren, peger på, hvad du har set, og viser, hvordan du vil undersøge mistanken nærmere. Når man syner bier, er det en god regel at have en checkliste med.

- Åbn stadet forsigtigt, check låget for, om der er stadebiller.
- Tag en af de ydre rammer op, og check, om der er stadebiller.
- Når stadet er åbnet, skal alle rammer kontrolleres.
- Det vil sige både honning, fodertavler og yngellejets tavler. Og vildbyg.
- Husk, at yngelceller i honningtavler, som ikke er klækkede, altid er mistænkelige! Du skal undersøge, hvorfor de ikke er klækkede?
- Ondartet bipest og europæisk bipest angriber ynglen, og man kan se et hullet uregelmæssigt yngelleje. Er der tegn på dette, eller ser yngellejet fint og kompakt ud?
- Stenyngel kan ses som mumier i biernes celler. Hvordan adskiller man dem fra kalkyngel?
- Tropilaelapsmidter, hvordan finder man dem? Er der droneyngel, kan man se efter dér, men hvad er de andre tegn?

Er du sikker på, at disse fem sygdomme ikke findes, melder du dette til instruktøren med samme klarhed, som du vil meddele det til en biavler, der har bestilt et syn. I er så klar til næste bistade.

Husk, at I ikke må viderebringe smitte. Vask alt, der har været i kontakt med bierne.

Trakémider og varroamider lever ret skjult, men hvad er de typiske tegn? Skal de to sygdomme meldes? Hvis 'ja', under hvilke betingelser?

Hvis I ikke har set klare symptomer på de syv meldepligtige skadegørere, men bierne ikke virker sunde, yngel-lejet er hullet, eller bifamilier er svækkede i forhold til årstiden, de lugter ubehageligt, eller der er skidt i stedet, så er I velkomne til at indsende en prøve fremfor at lave en sundhedsattest.

Vælger I at udtage en prøve, bedes du beskrive kort og præcist, hvad I har mistanke om på baggrund af de observationer, du har gjort. Det er let med ondartet bipest, "har set celler, der trækker tråd, og der lugter af surdej". Men for flere af de andre sygdomme er det mindre klart, og du hjælper os ved kort at beskrive din mistanke.

Har du mistanke om fund af lille stadebille eller Tropilaelapsmider, bedes du straks kontakte Flakkebjerg og gemme prøven i fryseren, indtil du sender den. Vi skal forhindre, at levende skadegørere spredes i forbindelse med transport.
